

แถลงหลักสูตร

หลักสูตรพรคนาวิน

โรงเรียนนายทหารเรือชั้นต้น

กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
โรงเรียนนายทหารเรือชั้นต้น

พ.ศ.๒๕๕๔

หลักสูตรพรรณนาวิ โรงเรียนนายทหารเรือชั้นต้น

๑. กล่าวนำ (Overview)

การศึกษาในหลักสูตรพรรณนาวิ โรงเรียนนายทหารเรือชั้นต้น กรมยุทธศึกษาทหารเรือ เป็นการศึกษาของนายทหารสัญญาบัตรชั้นยศเรือเอก หรือ นาวาตรี พรรคนาวิน พรรคนาวินเหล่าอุทกศาสตร์ หรือเหล่าพลาธิการ รวมทั้งนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือ หรือ โรงเรียนทหารอื่นที่เทียบเท่า ซึ่งได้ผ่านการปฏิบัติงานในตำแหน่งนายทหารชั้นผู้น้อยมาแล้ว

๒. จุดมุ่งหมาย (Goals)

หลักสูตรนี้มุ่งหมายที่จะเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านเสนาธิการกิจเบื้องต้น และยุทธวิธีสาขาต่าง ๆ ส่วนของการปฏิบัติการทางเรือ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้ได้

๒.๑ ผู้บังคับการเรือ

๒.๒ หน้าที่ทางยุทธวิธีระดับหมู่เรือ

๒.๓ ฝ่ายอำนวยการเบื้องต้นของกองทัพเรือ

นอกจากนี้การศึกษาในหลักสูตรพรรณนาวิยังต้องการเตรียมความรู้ให้นายทหารนักเรียนเพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือต่อไปอีกด้วย

๓. วัตถุประสงค์ (Objectives)

หลักสูตรพรรณนาวิ มุ่งหมายที่จะสร้างนักคิดและนักวางแผนระดับยุทธวิธี รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ให้แก่นายทหารนักเรียน เพื่อให้เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับการเรือ การทำหน้าที่ทางด้านยุทธวิธีระดับหมู่เรือ และการเป็นฝ่ายอำนวยการเบื้องต้นของกองทัพเรือ โดยมีขีดความสามารถที่ต้องการ ดังนี้

๓.๑ เป็นผู้บัญชาการรบระดับยุทธวิธี โดยนายทหารนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรพรรณนาวิ จะต้องมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับการเรือ การปฏิบัติการร่วมกับกำลังอื่น ๆ และมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่สำคัญ

๓.๒ เป็นฝ่ายอำนวยการระดับหัวหน้าแผนก โดยนายทหารนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรพรรณนาวิ จะต้องมีความสามารถในการเรียบเรียงเอกสาร การพูดและการบรรยายสรุป รวมทั้งมีความรู้พื้นฐานในงานฝ่ายอำนวยการ

๔. ขอบเขต (Frame Work)

การศึกษาหลักสูตรนี้จะเน้นหนักในเรื่องของสงครามทางเรือระดับยุทธวิธี และให้มีพื้นฐานความรู้ทางด้านเสนาธิการกิจเบื้องต้น ตลอดจนวิทยาการของแต่ละสาขาปฏิบัติการให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทางยุทธวิธีเมื่อได้มีโอกาสออกไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม และมีขีดความสามารถ

ประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างกว้างขวาง ค้นคว้าต่อการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยหรือผู้อื่นได้ โดยทำการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ อาทิ

- ๔.๑ การเรียบเรียงและบรรยาย
- ๔.๒ การบริหารงานทางทหาร
- ๔.๓ การจัดและหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการ
- ๔.๔ การปฏิบัติการทางเรือสาขาต่าง ๆ
- ๔.๕ การวางแผนทางทหารขั้นต้น
- ๔.๖ กฎหมาย
- ๔.๗ การปฏิบัติการร่วม/ผสม
- ๔.๘ การฝึกยุทธกีฬา

๕. กำหนดการศึกษา (Study Hour)

- ๕.๑ ระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตรนี้ประมาณ ๖ เดือน
- ๕.๒ โดยปกติเปิดการศึกษาปีละ ๑ รุ่น ระหว่าง ต.ค. - มี.ค. แต่ในบางปีอาจพิจารณาเปิดการศึกษาปีละ ๒ รุ่น โดยรุ่นที่ ๒ จะเปิดหลักสูตรระหว่าง เม.ย. - ก.ย.

๖. หลักสูตร (Curriculum)

หลักสูตรแบ่งการศึกษาออกเป็น ๔ หมวดวิชา ตามลำดับดังนี้

๖.๑ หมวดวิชา เสนาธิการกิจ

การศึกษามหาวิทยาลัยนี้ เพื่อให้นายทหารนักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเสนาธิการกิจเบื้องต้น เพียงพอต่อขีดความสามารถในการเป็นฝ่ายอำนวยการระดับหัวหน้าแผนกของกองทัพเรือ รวมถึงสามารถนำความรู้เกี่ยวกับงานเสนาธิการกิจมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ทางด้านยุทธวิธีระดับหมู่เรือได้ ทั้งนี้หมวดวิชาเสนาธิการกิจได้กำหนดขีดความสามารถย่อยที่ต้องการ ดังนี้

- ๖.๑.๑ ความสามารถในการเรียบเรียงและบรรยาย
- ๖.๑.๒ ความสามารถในการพูดและบรรยายสรุป
- ๖.๑.๓ ความรู้พื้นฐานในงานฝ่ายอำนวยการ

๖.๒ หมวดวิชา ปฏิบัติการทางทหาร

การศึกษามหาวิทยาลัยปฏิบัติการทางทหาร จะมีทั้งส่วนที่เป็นทบทวนความรู้และการเพิ่มพูนความรู้ในส่วนของการทบทวนความรู้ นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนองค์ความรู้ในสาขาปฏิบัติการทางเรือในลักษณะต่อยอดจากหลักสูตรต่าง ๆ ของ กพร. โดยหลักสูตรนายทหารพรคนาวินจะเน้นการต่อยอดความรู้ในส่วนของการปฏิบัติการทางเรือที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ทางด้านยุทธวิธีระดับหมู่เรือ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการวางแผนทางทหาร และการอำนวยการยุทธวิธีในระดับหมู่เรือ (หรือการปฏิบัติร่วมกันของเรือ ๒ ลำขึ้นไป) ในขณะที่หลักสูตรต่าง ๆ ของ กพร. จะเน้นปรับพื้นฐานความรู้และการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในสาขาปฏิบัติการทางเรือต่าง ๆ ให้แก่

นายทหารพรคนาวินที่ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในเรือ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อเนื่องให้เรือแต่ละลำสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ตามบทบาทที่ได้รับในสาขาการปฏิบัติการทางเรือต่าง ๆ

สำหรับส่วนของการเพิ่มพูนความรู้ นั้น มีวัตถุประสงค์ให้นายทหารนักเรียนทั้งหมด ได้มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางทหารในระดับยุทธวิธี เพื่อให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับการเรือปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธวิธีระดับหมู่เรือ และปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายอำนวยการเบื้องต้นของ ทร. ในส่วนที่สัมพันธ์กับการใช้กำลังระดับหมู่เรือได้

๖.๓ หมวดวิชา สังคม

หมวดวิชาสังคม มีความมุ่งหมายที่จะให้นายทหารนักเรียนมีความรู้ และความเข้าใจในวิชาความรู้ที่ได้ศึกษามาโดยจัดให้มีการดูกิจการและศึกษาภูมิประเทศที่จำเป็นต่อการศึกษา รวมทั้งรู้จักมารยาทในการเข้าสังคม ที่ถูกต้องและการเล่นกีฬาที่ทำให้สุขภาพและพลานามัยสมบูรณ์ ซึ่งจะต้องรู้ถึงระเบียบแบบแผน ขนบธรรมเนียมประเพณี และระเบียบปฏิบัติของสังคมทั่วไป

การดูกิจการ และศึกษาภูมิประเทศ เป็นการจัดให้นายทหารนักเรียนได้รู้เห็นกิจกรรมของหน่วยราชการ บางหน่วยของกองทัพเรือ หน่วยราชการ และองค์การหรือหน่วยงานนอกกองทัพเรือที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดจนสภาพภูมิประเทศและสภาวะแวดล้อม ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลกับในต่างจังหวัดตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ และใช้ประกอบการศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติราชการต่อไป

๗. วิธีดำเนินการศึกษา (Learning Methodology)

การศึกษาหลักสูตรพรคนาวิน มีลักษณะเป็นการศึกษาในแบบ Active Learning โดยมุ่งให้นายทหารนักเรียนรู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้เรียนจึงจะมีบทบาทอย่างมากต่อความสำเร็จของการศึกษา การเข้าฟังบรรยายนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษาและไม่ใช่ว่าส่วนที่สำคัญที่สุด ส่วนสำคัญที่สุดคือการศึกษาที่ผู้เรียนต้องค้นคว้าทั้งจากเอกสารอ่านประกอบ และข้อมูลจากแหล่งอื่น รวมทั้งจากประสบการณ์ตรงของนายทหารนักเรียน นำมาประมวลกับหลักวิชาที่รับจากผู้บรรยาย เพื่อพัฒนาแนวความคิดของผู้เรียนเอง แนวความคิดที่พัฒนาขึ้นเองนี้ผู้เรียนจะได้จากการแลกเปลี่ยนกับผู้บรรยาย อาจารย์ประจำกลุ่มสัมมนา (Directing Staff: DS) และระหว่างผู้เรียนด้วยกันในห้องเรียน และห้องสัมมนา

การศึกษาสามารถแยกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๗.๑ การบรรยาย คือ การอบรมทางทฤษฎี หลักการ หรือข้อมูลทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรมในชั้นเรียน โดยมีอาจารย์หรือวิทยากรเป็นผู้บรรยายและการตอบปัญหาแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งเนื้อหาการบรรยายตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในประมวลการศึกษาของหลักสูตร อันจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการแบ่งกลุ่มอภิปราย หรือการฝึกปฏิบัติได้ รวมถึงการนำไปใช้งานจริงในการปฏิบัติราชการต่อไป

๗.๒ การอภิปรายเป็นคณะ คือ การที่นายทหารนักเรียนและอาจารย์ร่วมอภิปรายในประเด็นสำคัญ เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้จากบทเรียนให้แตกฉานยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้นายทหารนักเรียนพัฒนาแนวคิดที่เป็นตัวของตนเอง ซึ่งสามารถดำเนินการได้ ๒ แบบคือ

๗.๒.๑ การอภิปรายเป็นคณะนี้จะเป็นการประชุมให้ความรู้หรือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในคณะผู้อภิปรายตามประเด็นที่กำหนดในคู่มือการศึกษาหรือประเด็นที่อาจารย์หยิบยกขึ้นมาตามแต่กรณี ซึ่งอาจประกอบด้วย คณะผู้อภิปราย ๔ - ๕ คน โดยมีผู้หนึ่งทำหน้าที่ดำเนินการอภิปราย ผู้เข้าร่วมประชุมที่เหลือเป็นผู้ฟัง โดยผู้อภิปรายแต่ละคนได้รับมอบหมายให้พูดในประเด็นและวาระต่าง ๆ กัน และในตอนท้ายผู้ดำเนินการอภิปรายอาจเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้พูดและซักถามกับคณะผู้อภิปรายได้ตามความเหมาะสมแก่เวลาก่อนที่จะจบการอภิปราย

๗.๒.๒ นอกจากนี้การอภิปรายเป็นคณะอาจเป็นการนำเสนอผลงาน ภายหลังจากแบ่งกลุ่มอภิปรายหรือแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติในการศึกษาหัวข้อวิชาหรือชุดวิชานั้น ๆ ภายใต้อการควบคุมของคณะอาจารย์ อันจะทำให้เกิดการถกแถลง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นด้วยก็ได้

๗.๓ การแบ่งกลุ่มอภิปราย เป็นการฝึกอบรมในห้องสัมมนาของแต่ละหลักสูตร โดยแบ่งนายทหารนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ โดยที่แต่ละกลุ่มจะมีอาจารย์ประจำกลุ่มสัมมนา (DS) ให้ความรู้และกำกับดูแลการอภิปราย เพื่อทำการอภิปรายหัวข้อความรู้ที่ได้ศึกษามาหรือที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารหลักสูตรให้เกิดความแตกฉานมากยิ่งขึ้น รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในหัวข้อวิชานั้น ๆ ด้วย อันจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยให้มีการศึกษาลึกลงในรายละเอียดของประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน โดยผู้ร่วมอภิปรายมีเสรีในการออกความคิดเห็นในการถกแถลงปัญหาต่าง ๆ และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม

๗.๔ การแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ มีลักษณะการดำเนินการคล้ายกับการแบ่งกลุ่มอภิปราย แต่มุ่งเน้นการนำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียนมาเสริมสร้างทักษะด้วยการฝึกคิดและปฏิบัติจนทำได้หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ซึ่งอาจมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นายทหารนักเรียนมุ่งแก้ปัญหาหรือแสวงข้อตกลงใจเป็นคณะตามโจทย์ คำถาม หรือบ่งการที่มอบให้ก็ได้ ในบางวิชาการแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติอาจจำเป็นต้องดำเนินการจนได้ผลงานหรือข้อสรุป โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีการจัดทำเอกสารส่งอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มสัมมนา และมีการแถลงผลรวมในชั้นเรียน

นอกจากนี้การแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติยังรวมถึงกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การแบ่งกลุ่มแก้ปัญหารายบุคคล การฝึกทักษะ การฝึกกีฬา และการฝึกยุทธกีฬา เป็นต้น

๗.๕ การค้นคว้า เป็นการศึกษาด้วยการอ่านและค้นคว้าวิชาล่องหน้าด้วยตนเอง ตามเอกสารหรือแนวทางที่อาจารย์มอบให้ เพื่อเตรียมการสำหรับการฟังบรรยาย การอภิปราย และการแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติต่อไป ซึ่งนายทหารนักเรียนจะต้องรับผิดชอบด้วยตนเองในการบริหารเวลาในส่วนนี้ต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถค้นคว้าได้ทันตามการจัดตารางการเรียน และการแบ่งกลุ่มอภิปราย/การแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ

๗.๖ การดูกิจการและการศึกษาภูมิประเทศ เป็นการนำนายทหารนักเรียนไปชมกิจการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่การศึกษาในหมวดวิชาที่กำลังศึกษา โดยนายทหารนักเรียนจะได้รับฟังการบรรยายสรุป การรับทราบข้อมูลโดยตรงจากเจ้าหน้าที่ และจะได้มีโอกาสทราบข้อมูลทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร ตลอดจนได้รู้เห็นลักษณะภูมิประเทศและสภาวะการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง

๘. การประเมินผลการศึกษา (Course Evaluation)

๘.๑ การประเมินผลการศึกษา แบ่งออกเป็นการวัดผลการศึกษา และการค้นหาค่านิยมที่ได้จากการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนายทหารนักเรียน การค้นหาค่านิยมและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยการติดตามสังเกตนายทหารนักเรียนแต่ละคนเกี่ยวกับการศึกษา ความประพฤติ วินัย การปฏิบัติตน ปฏิภาณ บุคลิกลักษณะ การสังคม ความรู้ความสามารถพิเศษ งานอดิเรก หน้าที่ราชการที่ควรบรรจุ เพื่อบันทึกเป็นรายงานประจำนายทหารนักเรียนเป็นรายบุคคลเสนอต่อกองทัพเรือ

๘.๒ การวัดผลการศึกษา กระทำโดยวิธีสอบเป็นรายบุคคล และหรือเป็นคณะ

๘.๒.๑ การวัดผลเป็นรายบุคคล โดยนายทหารนักเรียนแก้ปัญหาเดียวกันเป็นรายบุคคล การให้คะแนนให้เป็นรายบุคคล

๘.๒.๒ การวัดผลเป็นคณะ โรงเรียนจะแบ่งนายทหารนักเรียนเป็นคณะ โดยที่ทุกคนจะร่วมกันแก้ปัญหา และเสนอผลงานในนามของคณะ การให้คะแนนจะพิจารณาจากผลงานที่เสนอและจากความร่วมมือในการแก้ปัญหาของนายทหารนักเรียน

๘.๓ การตัดสินผลการศึกษา ผู้บัญชาการทหารเรือเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด ตามระเบียบกองทัพเรือว่าด้วย การศึกษา พ.ศ.๒๕๓๐
